EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 28.10.2025.
COM(2025) 656 final

2025/0333 (NLE)

Prijedlog

# ODLUKE VIJEĆA

## o stajalištu koje u ime Europske unije treba zauzeti na 24. sastanku Konferencije stranaka Barcelonske konvencije o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćavanja i njezinih protokola

# OBRAZLOŽENJE

## 1. PREDMET PRIJEDLOGA

Ovaj se prijedlog odnosi na odluku o stajalištu koje u ime Unije treba zauzeti na 24. sastanku ugovornih stranaka Konvencije o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćavanja („Barcelonska konvencija”) i njezinih protokola u vezi s planiranim donošenjem sljedećih odluka:

- odluke o izmjeni priloga II. i III. Protokolu o posebno zaštićenim područjima i biološkoj raznolikosti u Sredozemlju,
- odluke o preispitivanju područja uvrštenih na Popis posebno zaštićenih područja od značaja za Sredozemlje i ažuriranju regionalnih akcijskih planova i strategija donesenih na temelju Protokola o posebno zaštićenim područjima i biološkoj raznolikosti u Sredozemlju,
- odluke o reviziji formata za izvješćivanje za članke 6., 7., 11. i 15. Protokola o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćavanja iz izvora i djelatnosti na kopnu,
- odluke o ažuriranju poslovnika Odbora za praćenje usklađenosti s Barcelonskom konvencijom.

## 2. KONTEKST PRIJEDLOGA

### 2.1. Barcelonska konvencija te Protokol o posebno zaštićenim područjima i biološkoj raznolikosti na Sredozemlju i Protokol o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćavanja iz izvora i djelatnosti na kopnu uz tu konvenciju

Barcelonska konvencija i njezinih sedam protokola, doneseni u okviru Akcijskog plana za Sredozemlje, glavni su pravno obvezujući multilateralni sporazum o okolišu za Sredozemno more.

*Protokol o posebno zaštićenim područjima i biološkoj raznolikosti na Sredozemlju* („Protokol o posebno zaštićenim područjima i biološkoj raznolikosti”) pravni je okvir na temelju Barcelonske konvencije namijenjen očuvanju morske i obalne bioraznolikosti u mediteranskoj regiji.

*Protokol o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćavanja iz izvora i djelatnosti na kopnu* („Protokol o onečišćavanju s kopna”) pravni je okvir na temelju Barcelonske konvencije namijenjen poduzimanju svih odgovarajućih mjera za sprečavanje, smanjenje, suzbijanje i uklanjanje onečišćenja iz rijeka, obalnih objekata, ispusta ili drugih izvora i djelatnosti na kopnu.

Europska unija stranka je Barcelonske konvencije i navedenih protokola.

### 2.2. Sastanak ugovornih stranaka Barcelonske konvencije i njezinih protokola

Na sastancima ugovornih stranaka Barcelonske konvencije i njezinih protokola okupljaju se ministri i viši dužnosnici koji predstavljaju sve ugovorne stranke Barcelonske konvencije i njezinih protokola.

U skladu s člankom 18. stavkom 2. točkom iii. Barcelonske konvencije na sastancima ugovornih stranaka može se prema potrebi izmijeniti bilo koji protokol (u skladu s postupkom utvrđenim u članku 23. Barcelonske konvencije).

U skladu s člankom 25. Barcelonske konvencije Europska unija („Unija”) ostvaruje svoje pravo glasa brojem glasova koji je jednak broju njezinih država članica koje su ugovorne stranke te konvencije i jednog ili više njezinih protokola. Unija ne ostvaruje svoje pravo glasa kad ga ostvaruju njezine države članice i obratno.

U skladu s člankom 22. Barcelonske konvencije izmjene protokola donose se tročetvrtinskom većinom glasova ugovornih stranaka predmetnog protokola.

### 2.3. Predviđeni akt za sastanak ugovornih stranaka Barcelonske konvencije i njezinih protokola

Očekuje se da će se na 24. sastanku ugovornih stranaka Barcelonske konvencije i njezinih protokola 2. – 5. prosinca 2025. donijeti nekoliko odluka, uključujući odluke o izmjeni priloga II. i III. Protokolu o posebno zaštićenim područjima i biološkoj raznolikosti; o ažuriranju regionalnih akcijskih planova i strategija donesenih na temelju tog protokola, uključujući odobrenje Strateškog akcijskog programa za očuvanje bioraznolikosti i održivo upravljanje prirodnim resursima u mediteranskoj regiji za razdoblje nakon 2020. (SAPBIO); o reviziji formata za izvješćivanje za Protokol o onečišćavanju s kopna i o ažuriranju poslovnika Odbora za praćenje usklađenosti s Barcelonskom konvencijom („predviđeni akti”).

Svrha je prvog predviđenog akta izmijeniti priloge II. i III. Protokolu o posebno zaštićenim područjima i biološkoj raznolikosti kako bi se u Prilog II., kojim se utvrđuje „Popis vrsta pred istrebljenjem i ugroženih vrsta”, uvrstile tri vrste riba hrskavičnjača i šest vrsta spužvi te iz Priloga III., kojim se utvrđuje „Popis vrsta čije je iskorištavanje uređeno”, premjestile četiri hrskavičnjače u Prilog II.

Svrha drugog predviđenog akta je, kao prvo, redovito periodično i izvanredno preispitivanje područja uvrštenih na Popis posebno zaštićenih područja od značaja za Sredozemlje i, drugo, ažuriranje regionalnih akcijskih planova i strategija[1] donesenih na temelju Protokola o posebno zaštićenim područjima i biološkoj raznolikosti, uzimajući u obzir Strateški akcijski program za očuvanje bioraznolikosti i održivo upravljanje prirodnim resursima u mediteranskoj regiji za razdoblje nakon 2020.

Svrha je trećeg predviđenog akta revidirati format za izvješćivanje za članke 6., 7., 11. i 15. Protokola o onečišćavanju s kopna, koji je prethodno utvrđen u skladu s člankom 26. Barcelonske konvencije, jer je izvješćivanje o provedbi Konvencije i njezinih protokola obvezno. Nakon donošenja niza regionalnih planova za upravljanje na 22. konferenciji stranaka, u prosincu 2021., odnosno 23. konferenciji stranaka, u prosincu 2023.[2], donijet će se novi format za izvješćivanje.

Svrha je četvrtog predviđenog akta ažurirati poslovnik Odbora za praćenje usklađenosti s Barcelonskom konvencijom kako bi ga se uskladilo s revidiranim „Postupcima i mehanizmima za usklađivanje s Barcelonskom konvencijom i njezinim protokolima”.

[1] Konkretno: (i) Akcijski plan za očuvanje koraligenskih i drugih vapnenačkih bioformacija u Sredozemnom moru, (ii) Akcijski plan za očuvanje morskih kornjača u Sredozemnom moru, (iii) Akcijski plan za očuvanje hrskavičnjača (*Chondrichthyes*) u Sredozemnom moru i (iv) Regionalna strategija za očuvanje sredozemne medvjedice u Sredozemnom moru.

[2] Konkretno, regionalni planovi za Sredozemlje koji se odnose na 1) pročišćavanje komunalnih otpadnih voda; 2) kanalizacijski mulj; 3) morski otpad; 4) poljoprivredu; 5) akvakulturu; i 6) urbane oborinske vode.

## 3. STAJALIŠTE KOJE TREBA ZAUZETI U IME UNIJE

Unija je u više navrata prepoznala potrebu za zaštitom morske bioraznolikosti i ekosustava u Sredozemnom moru i ta se zaštita trenutačno zahtijeva Okvirnom direktivom o morskoj strategiji (Direktiva 2008/56/EZ).

Izmjene priloga II. i III. Protokolu o posebno zaštićenim područjima i biološkoj raznolikosti odražavaju kritično stanje predmetnih vrsta nakon preceptivne analize.

Na 22. konferenciji stranaka, u prosincu 2021., zatraženo je ažuriranje četiriju regionalnih akcijskih planova za očuvanje različitih vrsta ili skupina vrsta u Sredozemlju[3]. Ocijenjen je napredak u provedbi prethodnih planova, a nakon savjetovanja predložena su ažuriranja akcijskih planova i raspored za njihovu provedbu.

Potreban je obrazac za izvješćivanje o provedbi novih regionalnih planova za upravljanje donesenih na 22. konferenciji stranaka, u prosincu 2021., odnosno 23. konferenciji stranaka, u prosincu 2023. Taj se obrazac predlaže za donošenje na 24. konferenciji stranaka.

S obzirom na 24. sastanak ugovornih stranaka Barcelonske konvencije i njezinih protokola potrebno je donijeti stajalište Unije o predviđenim aktima jer će se njima izmijeniti prilozi Protokolu o posebno zaštićenim područjima i biološkoj raznolikosti i Protokolu o onečišćavanju s kopna. Osim toga, ažuriranim regionalnim akcijskim planovima provodi se Protokol o posebno zaštićenim područjima i biološkoj raznolikosti.

Stoga će te izmjene biti obvezujuće za Uniju u skladu s člankom 29. Barcelonske konvencije. Budući da će se izmjenama priloga ažurirati zahtjevi u pogledu zaštite Sredozemnog mora i time izmijeniti i međunarodne obveze i ambicije Unije za bolju zaštitu morskog okoliša, predlaže se da Unija podrži donošenje predviđenih akata.

Poslovnik Odbora za praćenje usklađenosti s Barcelonskom konvencijom ažuriranjem se usklađuje s „Postupcima i mehanizmima za usklađivanje” donesenima 2023. na 23. konferenciji stranaka[4], a cilj je poboljšati djelotvornost i funkcioniranje Odbora za usklađenost. Stoga bi Unija trebala poduprijeti ažurirani poslovnik.

Revidirani format za izvješćivanje o Protokolu o onečišćavanju s kopna olakšat će rad Tajništva Barcelonske konvencije i ugovornih stranaka standardizacijom informacija o kojima se izvješćuje, uključujući njihovu strukturu. Stoga bi Unija trebala poduprijeti revidirani format za izvješćivanje.

## 4. PRAVNA OSNOVA

### 4.1. Postupovna pravna osnova

#### *4.1.1. Načela*

Člankom 218. stavkom 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđeno je donošenje odluka kojima se utvrđuju „stajališta koja u ime Unije treba donijeti tijelo osnovano na temelju sporazuma kada je to tijelo pozvano donositi akte koji proizvode pravne učinke, uz iznimku akata kojima se dopunjuje ili mijenja institucionalni okvir sporazuma”.

Pojam „akti koji proizvode pravne učinke” obuhvaća akte koji proizvode pravne učinke na temelju pravila međunarodnog prava kojima se uređuje predmetno tijelo. Obuhvaća i

[3] Koraligenske i druge vapnenačke bioformacije, morske kornjače, hrskavičnjače (*Chondrichthyes*) i sredozemna medvjedica.

[4] Odluka IG.26/1 o usklađenosti i izvješćivanju (https://wedocs.unep.org/bitstream/handle/20.500.11822/44714/23ig26_22_2601_eng.pdf).

instrumente koji nemaju obvezujući učinak na temelju međunarodnog prava, ali postoji mogućnost da „presudno utječu na sadržaj propisa koje donese zakonodavac Unije”[5].

*4.1.2. Primjena na ovaj predmet*

Sastanak ugovornih stranaka Barcelonske konvencije i njezinih protokola tijelo je osnovano na temelju sporazuma, Barcelonske konvencije.

Akti koje su ugovorne stranke Barcelonske konvencije i njezinih protokola pozvane donijeti na svojem sastanku akti su koji proizvode pravne učinke.

Kad je riječ o prvom predviđenom aktu, izmjene priloga Protokolu o posebno zaštićenim područjima i biološkoj raznolikosti bit će obvezujuće na temelju međunarodnog prava u skladu s člankom 23. stavcima 1. i 2. Barcelonske konvencije. U skladu s člankom 23. stavkom 1. Barcelonske konvencije prilozi Konvenciji i protokolima čine sastavni dio Konvencije ili dotičnog protokola. U skladu s člankom 23. stavkom 2. Barcelonske konvencije svaka izmjena priloga protokolu stupa na snagu i stoga postaje obvezujuća za stranke koje nisu podnijele obavijest u skladu s člankom 23. stavkom 2. točkom iv. nakon isteka roka iz te odredbe.

Kad je riječ o drugom predviđenom aktu, ta se odluka odnosi na redovito periodično i izvanredno preispitivanje područja uvrštenih na Popis posebno zaštićenih područja od značaja za Sredozemlje i ažuriranje regionalnih akcijskih planova i strategija[6] donesenih na temelju Protokola o posebno zaštićenim područjima i biološkoj raznolikosti. U skladu s člankom 9. stavkom 5. Protokola o posebno zaštićenim područjima i biološkoj raznolikosti uvrštavanje područja na Popis posebno zaštićenih područja od značaja za Sredozemlje obvezuje stranke koje su predložile ta područja na provedbu posebnih zaštitnih mjera i ugovorne stranke da se pridržavaju utvrđenih pravila, što odluci daje pravni učinak u skladu s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a. Nadalje, člankom 12. stavkom 1. Protokola o posebno zaštićenim područjima i biološkoj raznolikosti propisuju se mjere suradnje za zaštitu flore i faune navedene u prilozima tom protokolu, s akcijskim planovima i regionalnim strategijama za provedbu tih obveza. Iako nisu pravno obvezujući, ti akcijski planovi i strategije, doneseni konsenzusom svih stranaka Protokola o posebno zaštićenim područjima i biološkoj raznolikosti, važni su za tumačenje obveza zaštite i podrazumijevaju postupke praćenja i izvješćivanja te stoga proizvode pravne učinke na temelju međunarodnog prava u skladu s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a.

Kad je riječ o trećem predviđenom aktu, koji se odnosi na reviziju formata za izvješćivanje utvrđenog u skladu s člankom 26. Barcelonske konvencije, člankom 26. stavkom 2. Barcelonske konvencije predviđa se da se „izvješća podnose u obliku i vremenskim razmacima koje ugovorne stranke odrede na svojim sastancima”. Formulacija „podnose u obliku” podrazumijeva obvezu ugovornih stranaka da izvješćuju koristeći format za izvješćivanje utvrđen na sastancima stranaka, tako da je format za izvješćivanje utvrđen na sastancima ugovornih stranaka Barcelonske konvencije i njezinih protokola pravno obvezujući za ugovorne stranke u skladu s člankom 26. stavkom 2. Konvencije.

---

[5] Presuda Suda od 7. listopada 2014., Njemačka/Vijeće, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, t. 61.–64.

[6] Konkretno: (i) Akcijski plan za očuvanje koraligenskih i drugih vapnenačkih bioformacija u Sredozemnom moru, (ii) Akcijski plan za očuvanje morskih kornjača u Sredozemnom moru, (iii) Akcijski plan za očuvanje hrskavičnjača (*Chondrichthyes*) u Sredozemnom moru i (iv) Regionalna strategija za očuvanje sredozemne medvjedice u Sredozemnom moru.

Kad je riječ o četvrtom predviđenom aktu, Odbor za praćenje usklađenosti s odredbama Barcelonske konvencije i njezinih protokola tumači odredbe Konvencije i njezinih protokola. Budući da preporuke Odbora za praćenje usklađenosti tako mogu utjecati na tumačenje relevantnih odredaba Konvencije, one mogu presudno utjecati na sadržaj prava Unije. To znači da preporuke Odbora za praćenje usklađenosti proizvode pravne učinke u smislu članka 218. stavka 9. UFEU-a. Izmjene poslovnika Odbora za praćenje usklađenosti stoga proizvode pravne učinke u smislu članka 218. stavka 9. UFEU-a jer utječu na postupak donošenja odluka međunarodnog tijela koje ima ovlast donositi odluke s pravnim učincima.

Predviđenim aktima ne dopunjuje se niti mijenja institucionalni okvir Sporazuma.

Stoga je postupovna pravna osnova za predloženu odluku članak 218. stavak 9. UFEU-a.

### 4.2. Materijalna pravna osnova

#### *4.2.1. Načela*

Materijalna pravna osnova za odluku na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a prije svega ovisi o cilju i sadržaju predviđenog akta o kojem se zauzima stajalište u ime Unije. Ako predviđeni akt ima dva cilja ili elementa te ako se može utvrditi da je jedan od ta dva cilja ili elementa glavni, a drugi samo sporedan, odluka na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a mora se temeljiti na samo jednoj materijalnoj pravnoj osnovi, naime onoj koju zahtijeva glavni ili prevladavajući cilj ili element.

#### *4.2.2. Primjena na ovaj predmet*

Glavni cilj i sadržaj predviđenih akata odnose se na zaštitu okoliša.

Stoga je materijalna pravna osnova predložene odluke članak 192. stavak 1. UFEU-a.

### 4.3. Zaključak

Pravna osnova predložene odluke trebao bi biti članak 192. stavak 1. UFEU-a u vezi s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a.

2025/0333 (NLE)

Prijedlog

# ODLUKE VIJEĆA

## o stajalištu koje u ime Europske unije treba zauzeti na 24. sastanku Konferencije stranaka Barcelonske konvencije o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćavanja i njezinih protokola

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 192. stavak 1. u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Unija je pristupila Konvenciji o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćavanja, koja je kasnije preimenovana u Konvenciju o zaštiti morskog okoliša i obalnog područja Sredozemlja („Barcelonska konvencija”), Odlukom Vijeća 77/585/EEZ[7] od 25. srpnja 1977., koja je stupila na snagu 12. veljače 1978.

(2) Unija je pristupila Protokolu o posebno zaštićenim područjima i biološkoj raznolikosti u Sredozemlju („Protokol o posebno zaštićenim područjima i biološkoj raznolikosti”) Odlukom Vijeća 1999/800/EZ[8], koja je stupila na snagu 12. prosinca 1999. Unija je pristupila Protokolu o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćavanja iz izvora i djelatnosti na kopnu („Protokol o onečišćavanju s kopna”) Odlukom Vijeća 1999/801/EZ[9], koja je stupila na snagu 11. svibnja 2008.

(3) U skladu s člankom 18. stavkom 2. točkom iii. Barcelonske konvencije na sastancima ugovornih stranaka Barcelonske konvencije i njezinih protokola („sastanak ugovornih stranaka”) mogu se donositi izmjene protokola uz Konvenciju.

(4) U skladu s člankom 10. Barcelonske konvencije u vezi s člancima 4., 5., 6., 8., 9., 11. i 12. Protokola o posebno zaštićenim područjima i biološkoj raznolikosti, na sastancima ugovornih stranaka mogu se donositi odluke o regionalnim akcijskim planovima i strategijama na temelju tog protokola.

(5) U skladu s člankom 26. stavkom 2. Barcelonske konvencije na sastanku ugovornih stranaka može se odrediti format u kojem ugovorne stranke podnose izvješća organizaciji.

(6) U skladu s člancima 18. i 27. Barcelonske konvencije u vezi s Odlukom IG 17/2 sa sastanka ugovornih stranaka o postupcima i mehanizmima za usklađivanje s

[7] SL L 240, 19.9.1977.

[8] Odluka Vijeća 1999/800/EZ od 22. listopada 1999., SL L 322, 14.12.1999., str. 1.

[9] Odluka Vijeća 1999/801/EZ od 22. listopada 1999., SL L 322, 14.12.1999., str. 18.

Barcelonskom konvencijom i njezinim protokolima, kako je izmijenjena, na sastanku ugovornih stranaka može se donijeti poslovnik Odbora za praćenje usklađenosti.

(7) Na 24. sastanku ugovornih stranaka Barcelonske konvencije i njezinih protokola od 2. do 5. prosinca 2025. trebaju se donijeti izmjene priloga II. i III. Protokolu o posebno zaštićenim područjima i biološkoj raznolikosti; ažurirani regionalni akcijski planovi i strategije razvijeni na temelju Protokola o posebno zaštićenim područjima i biološkoj raznolikosti; revidirani format za izvješćivanje o provedbi Protokola o onečišćavanju s kopna i ažurirani poslovnik Odbora za praćenje usklađenosti.

(8) Predviđeni akti Sastanka ugovornih stranaka imat će pravne učinke.

(9) Stoga je potrebno utvrditi stajalište koje u ime Unije treba zauzeti na sastanku ugovornih stranaka.

(10) Budući da će se predviđenim izmjenama prilogâ ažurirati zahtjevi u pogledu zaštite Sredozemnog mora, utjecati na međunarodne obveze Unije i poboljšati zaštita okoliša, predlaže se da Unija podrži donošenje odgovarajuće odluke u sklopu Barcelonske konvencije.

(11) Budući da će se ažuriranim regionalnim akcijskim planovima i strategijama donesenima na temelju Protokola o posebno zaštićenim područjima i biološkoj raznolikosti provoditi taj protokol boljom zaštitom morskog okoliša i poduprijeti provedba politike Unije u Sredozemnom moru, predlaže se da Unija podrži donošenje odgovarajuće odluke u sklopu Barcelonske konvencije.

(12) Budući da će revidirani format za izvješćivanje o Protokolu o onečišćavanju s kopna olakšati rad Tajništva Barcelonske konvencije i ugovornih stranaka pojednostavnjenjem i standardizacijom informacija o kojima se izvješćuje, uključujući njihovu strukturu, predlaže se da Unija podrži donošenje odgovarajuće odluke u sklopu Barcelonske konvencije.

(13) Budući da je svrha ažuriranog poslovnika Odbora za praćenje usklađenosti s Barcelonskom konvencijom usklađivanje s „Postupcima i mehanizmima za usklađivanje” donesenima 2023. na 23. konferenciji stranaka i cilj mu je poboljšati djelotvornost i funkcioniranje Odbora za usklađenost, predlaže se da Unija podrži donošenje odgovarajuće odluke u sklopu Barcelonske konvencije,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

*Članak 1.*

Stajalište koje u ime Unije treba zauzeti na 24. sastanku ugovornih stranaka Barcelonske konvencije i njezinih protokola (2. – 5. prosinca 2025.) je da se podupire donošenje sljedećih mjera:

(a) izmjena priloga II. i III. Protokolu o posebno zaštićenim područjima i biološkoj raznolikosti u Sredozemlju;

(b) ažuriranih regionalnih akcijskih planova i strategija razvijenih na temelju Protokola o posebno zaštićenim područjima i biološkoj raznolikosti u Sredozemlju te preispitivanja područja uvrštenih na Popis posebno zaštićenih područja od značaja za Sredozemlje;

(c) revidiranog formata za izvješćivanje o Protokolu o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćavanja iz izvora i djelatnosti na kopnu;

(d) ažuriranog poslovnika Odbora za praćenje usklađenosti s Barcelonskom konvencijom.

*Članak 2.*

Manje tehničke promjene stajališta iz članka 1. mogu se utvrditi bez daljnje odluke Vijeća.

*Članak 3.*

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće*
*Predsjednik*